

สิ่งที่กำลังสูญหายไปจากสังคมไทย

The Lost of Thai Culture

เลขหม.....
เลขทะเบียน 40830
วัน, เดือน, ปี 28 พ.ย. 2544

b.....
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาจิตรกรรม ภาควิชาจิตรศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลธร เลื่อนฉวี)

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ)

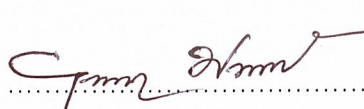
 กรรมการ ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เดชา วราขุน) (รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปรีทยานิตย์)

 กรรมการ ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรรณรงค์ สิงห์เสนี)

 กรรมการ ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลิตา จันผิงเพชร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์)

 กรรมการ ..... กรรมการ
(อาจารย์ปิยะวัฒน์ มังกรวงษ์) (อาจารย์กันจณา ต่าโสภี)

 กรรมการ ..... กรรมการ
(อาจารย์วุฒิกกร คงคา) (อาจารย์สุรพงษ์ สมสุข)

 กรรมการ ..... กรรมการ
(อาจารย์ยุพา มหามาตร) (อาจารย์อนุพงษ์ คชาชีวะ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รสลิน กาสต์)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์

สิ่งที่กำลังสูญหายไปจากสังคมไทย

The Lost of Thai Culture

ชื่อ

นายประสงค์สม คุณสมบัติ

สาขาวิชา

จิตรกรรม

ภาควิชา

วิจิตรศิลป์

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2543

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรณรงค์ สิงห์เสนี

บทคัดย่อ

เอกสารศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการเสนอแนวความคิดตามหัวข้อเรื่อง

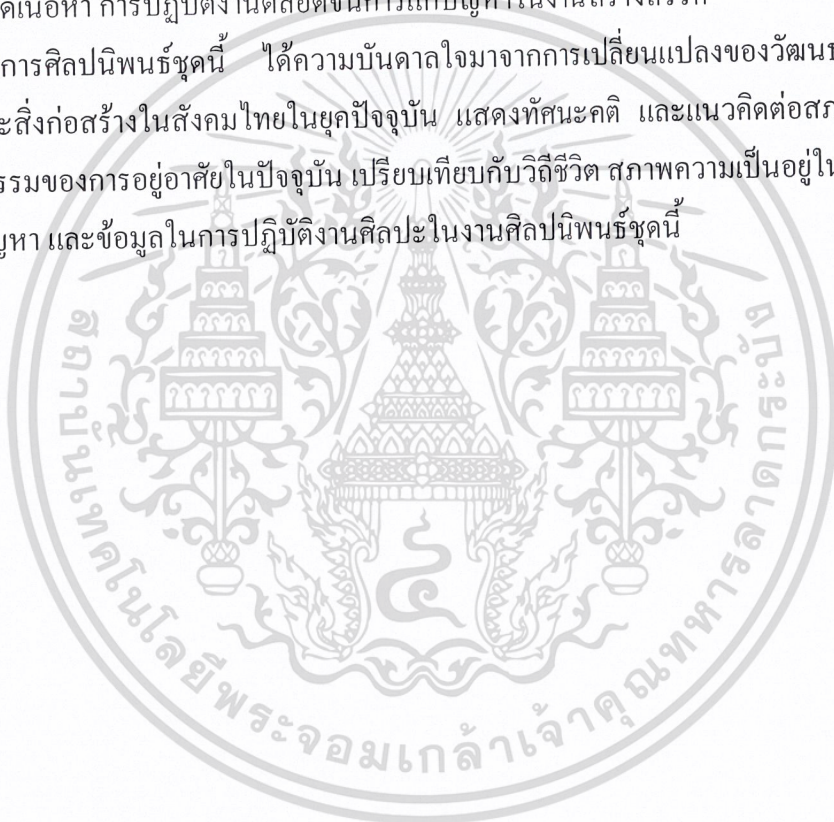
“ สิ่งที่กำลังสูญหายไปจากสังคมไทย ” โดยแสดงเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการอยู่อาศัยและวิถีชีวิตของคนไทยในส่วนของสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย และเรือนไทยประยุกต์ที่ทรงคุณค่าทางภูมิปัญญาของคนไทย อีกทั้งยังเป็นมรดกที่มีเอกลักษณ์ประจำชาติของเรา แต่สังคมไทยในปัจจุบันอาคารที่อยู่อาศัยที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์เหล่านี้ กำลังถูกแทนที่ด้วยอาคารสมัยใหม่ที่ดูทันสมัย และมาพร้อมกับแนวความคิด วัฒนธรรมแบบชาวตะวันตกที่ฉาบฉวย จนทำให้เราลืมอดีตและความเป็นตัวตนของไทยเราอย่างที่ปรากฏให้เห็นในสังคมไทยในปัจจุบัน โดยการนำเสนอด้วยรูปแบบ งานจิตรกรรมกึ่งเหมือนจริง (Semi Abstract) แทนค่าภาพชีวิตและที่อยู่อาศัยในอดีต กับภาพของอาคารที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของสังคมไทย บรรยายแทนความรู้สึกลึกถึงการสูญเสียตัวตนของไทยเรา ด้วยผลงาน 4 ชั้น ซึ่งได้ลำดับการพัฒนา และคลี่คลายผลงาน พร้อมขั้นตอนการปฏิบัติงานตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของแนวความคิด ทำให้สามารถแก้ไขและพัฒนาผลงานต่อไปได้อีกในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

เอกสารประกอบผลงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศิลปนิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2543 ในหัวข้อ “สิ่งที่กำลังสูญหายไปจากสังคมไทย” ในภาคเอกสารประกอบผลงานแสดงข้อมูลแนวความคิดเนื้อหา การปฏิบัติงานตลอดจนการแก้ปัญหาในงานสร้างสรรค์

โครงการศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ได้รับความบันดาลใจมาจากการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และสิ่งก่อสร้างในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน แสดงทัศนคติ และแนวคิดต่อสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของการอยู่อาศัยในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับวิถีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ในอดีต พร้อมทั้งเสนอปัญหา และข้อมูลในการปฏิบัติงานศิลปะในงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ด้วยความเคารพอย่างสูงที่เป็นครูคนแรก
ของข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อครู อาจารย์ ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้
ตลอดจนให้โอกาสข้าพเจ้าได้ศึกษา และเรียนรู้ถึงการสร้างสรรค์งานศิลปะที่งดงามให้กับสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญของโครงการ	3
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	4
ขอบเขตของโครงการ	4
บทที่ 2	
ที่มาของแรงบันดาลใจ	6
แนวความคิดในการสร้างสรรค์	7
บทที่ 3	
การดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์	8
ภาพถ่ายข้อมูล	9
ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง	16
บทที่ 4	
วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์และการพัฒนาผลงาน	25
วิเคราะห์ทัศนธาตุ	26
บทสรุป	40
บรรณานุกรม	41

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพถ่ายข้อมูล	9
ภาพถ่ายภาพร่าง ชุดที่ 1	18
ภาพถ่ายภาพร่าง ชุดที่ 2	20
ภาพถ่ายภาพร่าง ชุดที่ 3	22
ภาพถ่ายภาพร่าง ชุดที่ 4	24
ภาพถ่ายวิเคราะห์เรื่องเส้น	27
ภาพถ่ายวิเคราะห์เรื่องสี	29
ภาพถ่ายวิเคราะห์เรื่องพื้นผิว	30
ภาพถ่ายวิเคราะห์เรื่องพื้นที่ว่าง	32
ภาพถ่ายผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1	34
ภาพถ่ายผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2	36
ภาพถ่ายผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3	38
ภาพถ่ายผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงของสภาพบ้านเมือง และที่อยู่อาศัยของสังคมไทย นั้น มีการเปลี่ยนแปลงไปตามการรับอิทธิพลของชาติต่าง ๆ ที่ติดต่อสื่อสารเข้ามา ในปัจจุบันชาติที่มีความเจริญทางวัตถุ และเทคโนโลยีถูกยกย่องว่าเป็นชาติที่เจริญแล้ว ชาติเหล่านี้มีอิทธิพลทำให้ชาติที่ด้อยความเจริญทางวัตถุอ่อนแอลง และตกอยู่ในอำนาจทางเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของเขา เกิดการละทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิม หันมาเอาอย่างตามชาติเหล่านั้นมากขึ้น ประเทศไทยของเราก็กาลังตกอยู่ในสถานการณ์นี้อยู่เช่นเดียวกัน เห็นได้จากสภาพที่อยู่อาศัยของเราที่แต่เดิมในอดีตนั้น การปลูกบ้านในลักษณะใต้ถุนสูง (เรือนไทย) ที่สัมพันธ์กับการตั้งถิ่นฐานที่อยู่ติดริมแม่น้ำ เพราะประโยชน์ในการป้องกันน้ำท่วม ด้านล่าง (ใต้ถุน) ยังเป็นที่ทำกิจกรรมของครอบครัว เช่น เป็นที่ทอดผ้าไว้ใช้เองภายในครอบครัว หรือ จำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ และยังใช้เก็บพืชผลต่าง ๆ ที่เก็บเกี่ยวได้จึงเห็นได้ว่า สถาปัตยกรรมแบบท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของคนไทย ในส่วนด้านหน้าของเรือนไทยจะมีตุ่มน้ำเล็กๆตั้งไว้สำหรับใส่น้ำสะอาดเพื่อให้ผู้ที่เดินทางผ่านมาแวะพักดื่มน้ำดับกระหาย ซึ่งแสดงถึงความมีน้ำใจ และเป็นมิตร ซึ่งหาได้ยากยิ่งในสังคมปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงลักษณะลักษณะของบ้านเรือนไทยมาเป็นตึกแบบฝรั่ง เริ่มต้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ ในขณะนั้น โลกซีกตะวันออกกำลังถูกรุกรานด้วยการล่าอาณานิคมของชาติผู้มีกำลังจากทวีปยุโรป และอเมริกา ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อินเดีย พม่า มลายู ญวน ลาว เขมร ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ฯลฯ ต่างก็ถูกรุกรานโดยชาติมหาอำนาจต่าง ๆ ส่วนประเทศไทยแม้จะระบอบของตนไว้ไม่ให้ตกเป็นเมืองขึ้นของชาติมหาอำนาจได้ แต่ก็ต้องเสียดินแดนบางส่วนของภาคใต้ให้กับอังกฤษ ส่วนลาว และเขมรนั้นฝรั่งเศสยึดไป สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงศึกษาภาษาอังกฤษ และ เรียนวิชาการของโลกตะวันตกในระหว่างทรงผนวช ก่อนที่พระองค์จะทรงขึ้นครองราชสมบัติ พระองค์จึงนำเอาวิทยาการที่เจริญก้าวหน้าจากต่างชาติมาปฏิรูปบ้านเมือง อาคารที่อยู่อาศัยก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลง เรือนปั้นหยา จึงเกิดขึ้นครั้งแรกเป็นเรือนไม้ทรงยุโรป มุงหลังคาด้วยกระเบื้อง ปรากฏเป็นครั้งแรกในสยามตามราชวังต่าง ๆ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ต่อมาจึงวิวัฒนาการมาเป็น เรือนมะนิลา คือบางส่วนเป็นเรือนปั้นหยา แล้วเปิดบางส่วนให้มีหน้าจั่วซึ่งมาพร้อม ๆ กันกับ เรือนขนมปังจิง ซึ่งเป็นเรือนที่มีความงามของลายฉลุที่งดงามปราณีต ซึ่งในสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันยังคงเหลืออยู่แต่ก็ทรุดโทรมเต็มที ในส่วนของอาคารพาณิชย์ สมัยรัชกาลที่ ๕ นั้น มีการสร้างด้านใต้ของอาคารเป็นทางเดินที่ทะลุต่อกันไปตลอดแนว โดยมีเสาเรียงรายรับกับกันสาดที่เรียกว่า โคลอนเนด (colonnade) หรือระเบียงบาทวิถี ซึ่งมีลักษณะเด่นที่เหมาะสมกับเมืองไทยเป็นประเทศในเขตร้อน มีฝนตก แดดออกจัดมาก การที่คนเดินผ่านมาสามารถเดินหลบเข้าไปอยู่ใต้โคลอนเนดที่หน้าอาคารได้ เป็นการออกแบบอาคารที่เอื้ออาทรต่อคนเดินถนน แทนที่จะต้องออกไปเดินตากแดดตากฝนด้านนอก ซึ่งผิดกับอาคารในปัจจุบันที่เน้นพื้นที่ใช้สอยส่วนตัว และ สร้างแต่ความภูมิฐาน โอ้อำ ทันสมัย จนดูแข็งกระด้าง ลักษณะพิเศษของคนไทย ที่มีความเอื้อเพื่ออาทรต่อกันก็หายไปจนจะหมดสิ้นแล้ว ความปราณี อ่อนช้อยของสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย หรือ เรือนไทยประยุกต์ ที่จรรโลงใจผู้อยู่อาศัย และผู้พบเห็นก็หายไป

จะเห็นได้ว่าในอดีตตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ ก็มีการเปลี่ยนแปลงทางสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย สืบเนื่องมาแต่การรับอิทธิพลจากฝรั่งมานั้น มีการเลือกแบบและลักษณะที่สัมพันธ์กับสภาพภูมิประเทศของเรา ทั้งในเรื่องของรูปแบบที่มีความปราณี อ่อนช้อย การออกแบบก็รับกับสภาพอากาศที่มีแดดร้อน และฝนตกชุกจึงทำให้อาคารเหล่านี้ไม่ต้องติดเครื่องปรับอากาศเลย ผิดกับอาคารในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเป็นห้องเล็ก ๆ ก่อสร้างด้วยผนังสำเร็จ มีการติดกระจกมากมาย ทำให้ต้องติดเครื่องปรับอากาศ เนื่องจากอุณหภูมิของห้องที่ร้อน และอากาศถ่ายเทไม่สะดวก รูปแบบของอาคารที่สร้างก็ต้องลดความปราณีตกลง เพราะสร้างจำนวนมากซ้ำ ๆ กันเพื่อลดต้นทุน จำนวนสมาชิกในครอบครัวก็ลดขนาดลงตามสภาพพื้นที่ห้อง การอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขนาดใหญ่แบบเดิมของคนไทย ก็ลดน้อยลง เหลือเป็นครอบครัวเดี่ยวแบบคนตะวันตกในสังคมเมืองหลวง การพึ่งพาอาศัยกันของคนบ้านใกล้เรือนเคียงที่มีมาแต่โบราณ ก็หายไปเพราะในปัจจุบันคนที่อยู่บ้านติดกันก็แทบจะ 모르จักกันแล้ว เพราะในบ้านมีเรื่องอำนวยความสะดวกทุกอย่าง มีเครื่องมือการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ internet ฯลฯ ทำให้ขาดความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน และไม่มีกิจกรรมร่วมกันเหมือนคนในสมัยก่อน ลักษณะเด่นของคนไทยที่เป็นคนที่มีความเอื้อเพื่อและเป็นมิตร ก็ค่อย ๆ หายไปจนท้ายที่สุดแล้วเราก็จะเสียความเป็นตัวตนของไทยเราไปอย่างถาวร

ความสำคัญของโครงการ

สถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย และเรือนไทยประยุกต์ เป็นสมบัติของชาติที่มีความสำคัญในเรื่องของการบ่งบอกประวัติศาสตร์ของชาติ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในอดีตของเรา ซึ่งเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมอันดีงาม มีความสัมพันธ์อันแนบแน่นของคนในครอบครัว ซึ่งเห็นได้จากสภาพของที่อยู่อาศัย ที่มีลักษณะเอื้อต่อการประกอบกิจกรรมของคนในครอบครัว ได้เห็น และรับรู้ภูมิปัญญาในการสร้างเรือนของคนในสมัยก่อน ที่เหมาะกับสภาพภูมิประเทศ และยังมีการออกแบบที่สวยงามมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แสดงถึงความเจริญทางด้านศิลปะ และวัฒนธรรมที่มีมาตั้งแต่อดีตของคนไทย

แต่ในปัจจุบันการแข่งขันในเรื่องของเทคโนโลยี และความเจริญก้าวหน้า เพื่อให้ทัดเทียมกับประเทศมหาอำนาจซึ่งมีระบบเศรษฐกิจไว้ ประเทศไทยของเราก็เหมือนกัน จึงมีการรับเอาวัฒนธรรม และเทคโนโลยีจากต่างชาติเข้ามามากมาย ผู้คนในสังคมก็รับเอาวัฒนธรรมเหล่านี้เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันด้วย ไม่ว่าจะเป็สภาพที่อยู่อาศัย หรือการบริโภคแล้วแต่เอาอย่างประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งสิ้น จนเกิดการละทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน โดยปล่อยให้สถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของเราในอดีต ทอดทิ้งสูญหายไป ขาดการเหลียวแลของคนในชาติซึ่งต่อไปในอนาคต เราคงต้องสูญเสียสิ่งที่บอกความเป็นตัวตนของเราไปอย่างถาวร

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อให้เกิดการตื่นตัวที่จะอนุรักษ์มรดกของชาติ ในส่วนของสภาพที่อยู่อาศัยของเราในอดีต ไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือนไทย หรือ เรือนไทยประยุกต์ก็ตาม ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถบอกระวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติเรา และยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติไทยเราด้วย
2. เพื่อกระตุ้นเตือนให้ระลึกถึงความงามของวิถีชีวิตของเราในสมัยก่อนที่เรียบง่าย และมีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่อบอุ่น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชนชาติไทย ที่ในปัจจุบันนี้หาลักษณะของความเป็นไทยที่อยู่ในสังคมปัจจุบัน ได้ยากยิ่งแล้ว

ขอบเขตของโครงการ

1. ด้านเนื้อหา

ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดความรู้สึกถึงความสูญเสียมรดกของชาติ ในส่วนของสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย และเรือนไทยประยุกต์ที่กำลังถูกแทนที่ด้วยสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ที่นำแบบมาจากต่างประเทศทำให้ไม่มีลักษณะความเป็นไทยเหลืออยู่ในอาคาร ซึ่งในสังคมปัจจุบันอาคารเหล่านี้มีมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่สถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย กลับลดลงจนจะสูญหายไปจากสังคมไทยแล้ว

2. ด้านรูปแบบ

ข้าพเจ้านำรูปถ่ายของบ้านเรือนไทยและภาพชีวิตในสมัยก่อนมาตัดทอนองค์ประกอบออก เพื่อให้เกิดองค์ประกอบใหม่ที่แสดงถึงการสูญหายไปของบ้านเรือนไทยในสังคมปัจจุบัน และนำรูปแบบของส่วนประกอบของอาคารสมัยใหม่กับรูปบุคคลในสังคมปัจจุบัน จัดวางให้ทับซ้อนกันเพื่อให้เกิดมิติลวง ที่แสดงถึงการเข้ามาแทนที่ของอาคารสมัยใหม่ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน นำเสนอในรูปแบบจิตรกรรม กึ่งนามธรรม (Semi-Abstract)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ที่มาของแรงบันดาลใจ

สังคมในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมากในเรื่องของเทคโนโลยี การข่าวสารที่ทันสมัยทำให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้เท่าเทียมกับต่างประเทศ มีผลทำให้เกิดการรับวัฒนธรรมต่างๆเข้ามามากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งก่อสร้าง อาคารที่อยู่อาศัย ค่านิยมในการบริโภค ฯลฯ ประเทศที่กำลังพัฒนาต่างก็มุ่งปรับตัว และเอาแบบอย่างจากประเทศที่พัฒนาแล้วทุกๆทาง ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งในนั้นที่รับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามา มาก เห็นได้จากอาคารบ้านเมืองที่ทันสมัย การสื่อสารที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ การแต่งตัว การบริโภคสินค้าต่างๆจากต่างประเทศ ซึ่งส่วนแล้วแทบจะไม่แตกต่างจากประเทศที่พัฒนาแล้วเลย เมื่อมองดูภาพรวมแล้ว เราจะรู้สึกว่าเรากำลังมุ่งไปข้างหน้า แต่เมื่อมองย้อนกลับมาในส่วนของความเป็นไทยในสังคมปัจจุบันนั้น น่าตกใจมาก ที่มรดกของชาติกำลังถูกปล่อยทิ้งให้สูญหายไปโดยมิได้ดูแล เห็นได้จากสภาพที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษ บ้านเรือนไทย กลับมีให้เห็นน้อยมาก ส่วนใหญ่เหลือเพียงภาพถ่าย ที่ยังเหลือให้เห็นบ้างก็น้อยมาก และยังมีสภาพทรุดโทรม รวันถูกทุบทิ้งไป เพื่อสร้างอาคารใหม่ที่ทันสมัยแทน แล้วอย่างนี้เราจะไปข้างหน้าได้อย่างไรในเมื่อเราไม่มีอดีต ไม่มีความเป็นตัวตน ไม่มีเอกลักษณ์ของชาติ บ้านเรือนไทยเป็นตัวอย่างที่ดีที่ชี้ให้เห็นลักษณะพิเศษของคนไทย ทำให้เห็นภูมิปัญญาในการปลูกเรือนที่มีลักษณะสัมพันธ์กับสภาพภูมิประเทศที่มีแคบร้อน และฝนตกชุก โดยบ้านเรือนไทยมีหลังคาที่สูงทำให้ระบายอากาศได้ดี ส่วนใต้ถุนที่สูงก็สามารถป้องกันน้ำท่วมได้ ในส่วนของ การออกแบบก็มีลักษณะอ่อนช้อย สวยงาม เห็นได้จากรายละเอียดไม่ว่าจะเป็นส่วนของหลังคา เรือนไทย ชายคา หรือฝาเรือน ล้วนมีลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนชาติอื่น จึงทำให้บ้านเรือนไทยเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติเรา ผิดกับอาคารสมัยใหม่ที่มีลักษณะไม่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศของเรา การออกแบบอาคารให้มีกระจกมาก ทำให้อุณหภูมิของห้องสูงขึ้นจึงต้องติดเครื่องปรับอากาศเข้าไป ส่วนการออกแบบก็มีลักษณะแข็งกระด้างเป็นเหลี่ยมเป็นช่องซ้ำๆกัน การสร้างก็สร้างด้วยวัสดุที่เหมือนกันในแต่ละห้อง เพื่อลดต้นทุนและทำให้สร้างได้เป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเอกลักษณ์ที่พิเศษพอที่จะระบุได้ว่าเป็นอาคารของชาติไหน เมื่อมองดูก็จะคล้ายกันไปหมด จากความรู้สึกที่กล่าวมานี้เป็นแรงดลใจในการทำงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการแสดงความรู้สึกถึงการสูญเสียมรดกของชาติในส่วนของสถาปัตยกรรม บ้านเรือนไทย และเรือนไทยประยุกต์ ที่กำลังขาดการอนุรักษ์ของคนในชาติ โดยคนไทยในปัจจุบันกลับให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่รับแบบมาจากต่างชาติ ซึ่งไม่มีลักษณะของความเป็นไทยอยู่แล้ว การรับวัฒนธรรมของเขาเข้ามามากๆ จนท้ายที่สุดก็จะถูกรอบงำจนความเป็นตัวตนของเราที่เป็นคนไทยนั้นหายไปจนหมดสิ้น โดยนำเอาลักษณะของสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทยมาตัดทอนองค์ประกอบใหม่ เพื่อแสดงถึงการขาดหายไปของมรดกของชาติที่สะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิตในอดีตที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่กำลังถูกแทนที่ด้วยกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์

ในขั้นตอนของการสร้างสรรค์งานศิลปะของข้าพเจ้า หลังจากที่ได้ประมวลความคิด ที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว การที่จะปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีลำดับขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอน ใหญ่ ๆ ดังนี้

- ขั้นตอนการศึกษาหาข้อมูล
- ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง
- เทคนิค การสร้างสรรค์

ขั้นตอนการศึกษาหาข้อมูล

ข้อมูลของข้าพเจ้าแบ่งออกได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวจริง คือการที่ข้าพเจ้าใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันที่มีการรับวัฒนธรรม และเทคโนโลยีจากต่างชาติเข้ามามากมายซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าได้พบเห็นจริง ในเรื่องของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่ทันสมัยเกิดขึ้นมากมาย และได้เห็นการเสื่อมสลายและผุพังของบ้านเรือนไทย ที่ถูกทุบทิ้งเพื่อสร้างเป็นอาคารสูง
2. สืบจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เสนอข่าวของเทคโนโลยี สิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่รับแบบมาจากต่างประเทศ ภาพข่าว โบราณที่ลงในหนังสือรำลึกเรื่องราวต่างๆในอดีตที่มีภาพบ้านโบราณ บ้านเรือนไทยที่หาดูไม่ได้แล้วในปัจจุบัน
3. ภาพถ่ายจากสถานที่จริง ที่เกิดจากการที่ข้าพเจ้าออกไปเก็บภาพหาข้อมูลของอาคารสมัยใหม่ในปัจจุบัน และชุมชนเก่าแก่ที่ยังพอมีลักษณะบ้านแบบโบราณอยู่ เพื่อถ่ายเก็บข้อมูลในส่วนของสภาพบ้านโบราณที่ยังคงอยู่ในปัจจุบัน

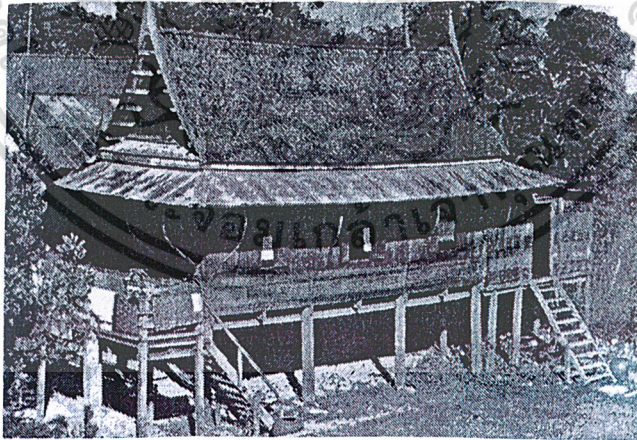
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

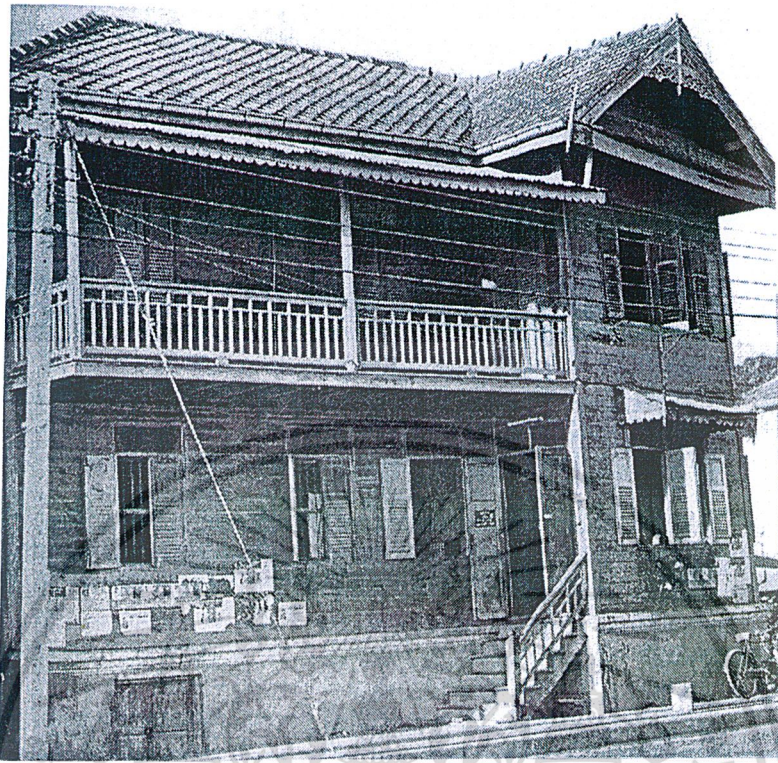

1. อาคารในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 จะมีโคตอนเนด (colonnade) อยู่ด้านหน้า

2. เรือนไทยหลังหนึ่งในจังหวัดอยุธยาอยู่ติดริมน้ำ หน้าวัดสามวิหารมีบันไดขึ้นสู่เฉลียงด้านข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

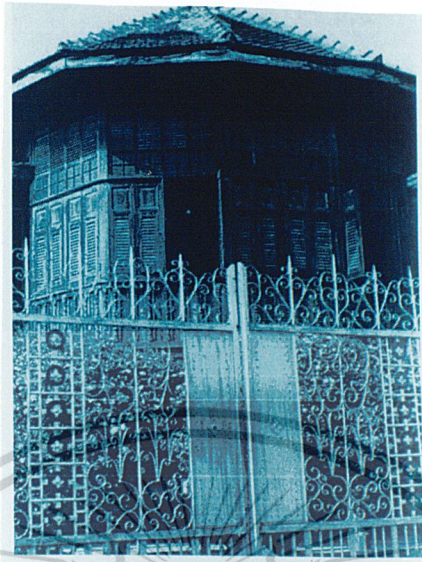

3. เรือนไม้ทรงมะนิลา 2 ชั้นมีมุขยื่นออกด้านข้างมีลายฉลุตรงยอดแหลม และมีเสาด้านบน

4. เรือนปั้นหย่าชั้นเดียว สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นอาคารริมคลองโอ่งอ่าง หน้าภูเขาทอง วัดสระเกศ กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

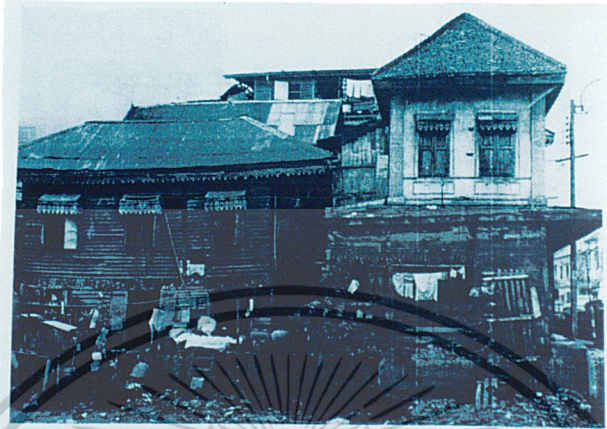

5. เรือนปั้นยาแปดเหลี่ยมที่จังหวัดลำปาง

6. เรือนในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นเรือนแบบขนมปังจิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

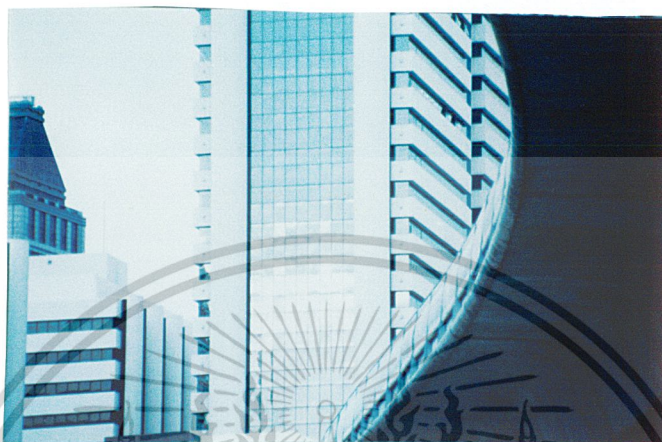

7. บ้านแบบชนมปิ้งจิมริมคลองโอ่งอ่าง กรุงเทพฯ

8. ภาพเขียนในสมัยรัชกาลที่ 3 แสดงให้เห็นการดำเนินชีวิตของชาวบ้านในสมัยก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้.

9 – 10 . อาคารสมัยใหม่ที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบันที่รับเอาแบบอย่างมาจากต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11 - 12 . อาคารสมัยใหม่ประกอบไปด้วยกระจก และมีลักษณะแบ่งเป็นช่องๆไม่มีความ
อ่อนช้อยเชิงสถาปัตยกรรมของไทยเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

ข้าพเจ้าได้ใช้ลักษณะของอาคารที่อยู่อาศัยในสองลักษณะคือ ในส่วนของบ้านเรือนไทยกับภาพชีวิตในอดีต เป็นตัวแทนของสิ่งที่กำลังสูญหายไปจากสังคมไทย นำมาตัดทอนออกให้เกิดลักษณะที่ไม่สมบูรณ์ในองค์ประกอบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการสูญหายไป ในส่วนที่สองที่เป็นภาพอาคารที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน กับภาพบุคคลในสังคมปัจจุบันนั้น จะมีลักษณะของสีที่สดเพื่อให้เกิดการขัดแย้งขึ้นในผลงาน โดยทำการทับซ้อนกันให้เกิดมิติलगขึ้นเพื่อให้ส่งผลในเรื่องของระยะในงานองค์ประกอบศิลป์ด้วย ข้าพเจ้าพยายามจัดสัดส่วนของภาพจากอดีตและปัจจุบัน โดยให้สัดส่วน 30:70 เพื่อดูผลในการสื่อความหมาย โดย 70% จะเป็นส่วนของภาพอาคารในยุคปัจจุบัน ส่วนอีก 30% เป็นภาพบ้านเรือนในอดีตที่กำลังหายไปแต่ทั้งนี้ข้าพเจ้าก็ต้องดูความเหมาะสมของรูปต้นแบบ ที่นำมาทำภาพร่างด้วยว่ามีความสมบูรณ์แค่ไหน จึงจะนำมาจัดองค์ประกอบของภาพเพื่อสื่อถึงแนวคิดของข้าพเจ้าได้ชัดเจนที่สุด

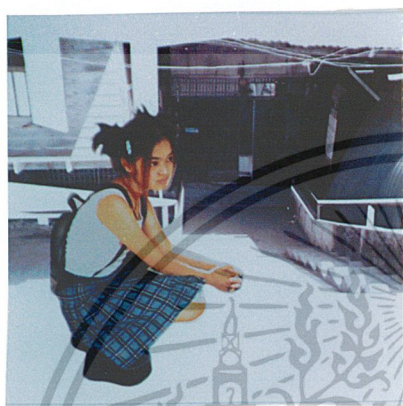
ภาพร่างชุดที่ 1

ในชุดนี้ข้าพเจ้านำภาพเด็กผู้หญิงที่อยู่ในสังคมปัจจุบันมาใช้แทนค่าลักษณะของคนไทยในสังคมปัจจุบัน ที่เห็นชัดเจนในเรื่องการแต่งตัวที่ไม่มีความเป็นไทยอยู่เลย ในส่วนพื้นหลังที่เป็นบ้านไม้เก่าที่ยังคงลักษณะของเดิมอยู่เกือบสมบูรณ์ มาตัดออกให้พื้นที่สีขาวเข้าไปทำงานเพื่อให้เกิดองค์ประกอบใหม่ ที่ดูไม่สมบูรณ์ตามแนวคิดของข้าพเจ้า การจัดวางประธานของรูป (เด็กผู้หญิง) เป็นในลักษณะของการจัดเล่มแบบวารสารที่มีอยู่ตามแผงหนังสือ คือวางลงไปให้มีความเด่นและดูแข็งกระด้าง ในภาพร่างชุดนี้ชิ้นที่ 4 นำไปขยายเป็นงานจริงเพราะมีองค์ประกอบในส่วนหลังของภาพซับซ้อนดูน่าสนใจกว่าชิ้นที่ 1-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 1

1

2

3

4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 2

จากภาพร่างชุดที่ 1 ที่มีลักษณะงานที่ขาดมิติดูแบน และนิ่งเกินไป ในภาพร่างชุดนี้จึงให้ความสำคัญในเรื่องขององค์ประกอบศิลป์มากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของระยะ และการสร้างมิติวงที่เกิดขึ้นในภาพ ข้าพเจ้าจึงทำการซ้อนกันของภาพถ่ายหลายชั้นขึ้น เน้นเรื่องน้ำหนักและจังหวะของรูปทรงที่นำมาใช้ในส่วนของพื้นหลัง ข้าพเจ้าทดลองใช้สีที่สดเข้ามาแทนสีพื้นหลังเดิมเป็นสีขาว เพื่อให้งานมีสีสันมากขึ้น และยังสื่อความหมายถึงสีสันปัจจุบันได้อีกด้วย เทคนิคที่เพิ่มขึ้นในภาพร่างชุดคือเทคนิคเม็ดสกรีน ที่นำมาแบบมาจากภาพที่ผ่านกระบวนการพิมพ์ 4 สี เช่นวารสารต่างๆ เพื่อสื่อความหมายถึงการบริโภคในปัจจุบันที่ทำออกมาหลายและมีปริมาณมาก ภาพร่างชุดนี้ ชั้นที่ 2 ได้นำไปขยายเป็นงานจริง เนื่องจากมีความสมบูรณ์ในส่วนขององค์ประกอบศิลป์ที่สุด

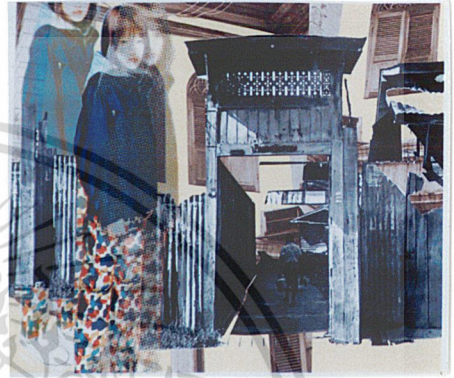

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 2

1

2

3

4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 3

ในภาพร่างชุดนี้ข้าพเจ้าได้ตัดเทคนิคการทำเม็ดสกรีนออก เนื่องจากออกจากแนวคิดหลักเกินไป ภาพร่างชุดนี้ข้าพเจ้าพยายามทดลองในส่วนของสีที่มีการกลับโทนให้เป็น negative เพื่อให้เกิดความแตกต่างที่ชัดเจนขึ้น และน่าสนใจ ข้าพเจ้านำเอาเส้นรอบนอก (outline) มาทำให้เกิดการเหลื่อมของภาพขึ้นเพื่อเกิดความเคลื่อนไหว และเป็นตัวเชื่อมระหว่างรูปทรงด้วย ภาพร่างชุดนี้ชิ้นที่ 4 ได้นำไปขยายเป็นงานจริง เนื่องจากมีการเปรียบเทียบกันระหว่างบ้านเรือนไทย ชีวิตในสมัยก่อน กับอาคารสมัยใหม่ ชีวิตในสังคมปัจจุบันได้ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 3

1

2

3

4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

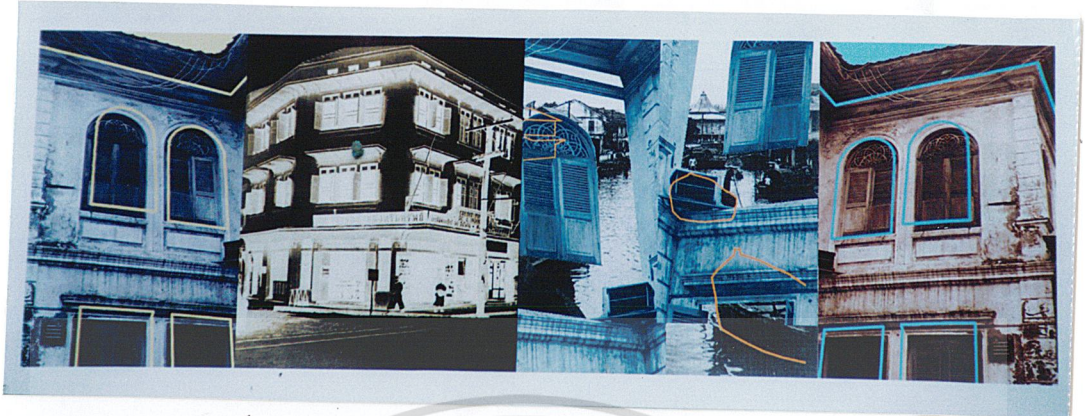
ภาพร่างชุดที่ 4

จากปัญหาการวางรูปทรงที่ไม่ลงตัวของภาพบุคคล ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดองค์ประกอบระหว่างบุคคลและสิ่งก่อสร้างที่เป็นพื้นหลัง ข้าพเจ้าจึงลดความเด่นของภาพบุคคลลง เหลือเป็นส่วนประกอบที่แฝงอยู่ในภาพ โดยการวางซ้อนเข้าไปในองค์ประกอบของตึก ทำให้การควบคุมรูปทรงทำได้ดีขึ้น และมาเน้นที่การจัดจังหวะของภาพเพื่อแสดงถึงการสูญไปของบ้านเรือนไทยกับจังหวะของอาคารสมัยใหม่ที่เข้ามาแทนที่ของเดิมที่เป็นจังหวะที่ชัดเจน ภาพร่างชุดนี้ชิ้นที่ 3 ได้นำไปขยายเป็นงานจริง เพราะมีการจัดจังหวะของรูปทรงที่น่าสนใจ และมีการสอดแทรกภาพของอดีตเข้าไปได้อย่างกลมกลืนไม่แข็งกระด้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 4

1

2

3

4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์ห้องศิลปะประกอบศิลป์และการพัฒนาผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้านั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 อย่างที่อยู่ในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าแบ่งเป็น

1. ส่วนของเนื้อหา

คือแสดงความเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสภาพที่อยู่อาศัยของคนไทยในปัจจุบันที่เอาแบบอย่างมาจากตะวันตกจนเกิดการละทิ้งสถาปัตยกรรมไทยที่ทรงคุณค่า และเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติเรา

2. ส่วนรูปแบบของงาน

เป็นจิตรกรรมสีน้ำมันผสมกับสีอะคริลิก และภาพพิมพ์ inkjet* ที่ใช้กระบวนการทาง computer สร้างขึ้น เพื่อคงลักษณะของภาพถ่ายไว้ เพื่อให้ได้เทคนิคที่สัมพันธ์กันกับเนื้อหาของงานที่เป็นเรื่องของเทคโนโลยีของปัจจุบัน กับภาพของอดีตที่น่าสนใจขึ้น โดยแบ่งตามทัศนธาตุดังนี้

*ภาพพิมพ์ที่พิมพ์ด้วยเทคนิคการฉีดหรือพ่นหมึกด้วยหัวฉีดขนาดเล็กที่ทำงานด้วยความร้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

เส้น (Line)

เป็นส่วนสำคัญในการสร้างทิศทางให้กับองค์ประกอบของภาพ และทำให้เกิดจังหวะที่ตัด
 สลับรูปทรงของเรื่องราวที่อยู่ในภาพ ทำให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

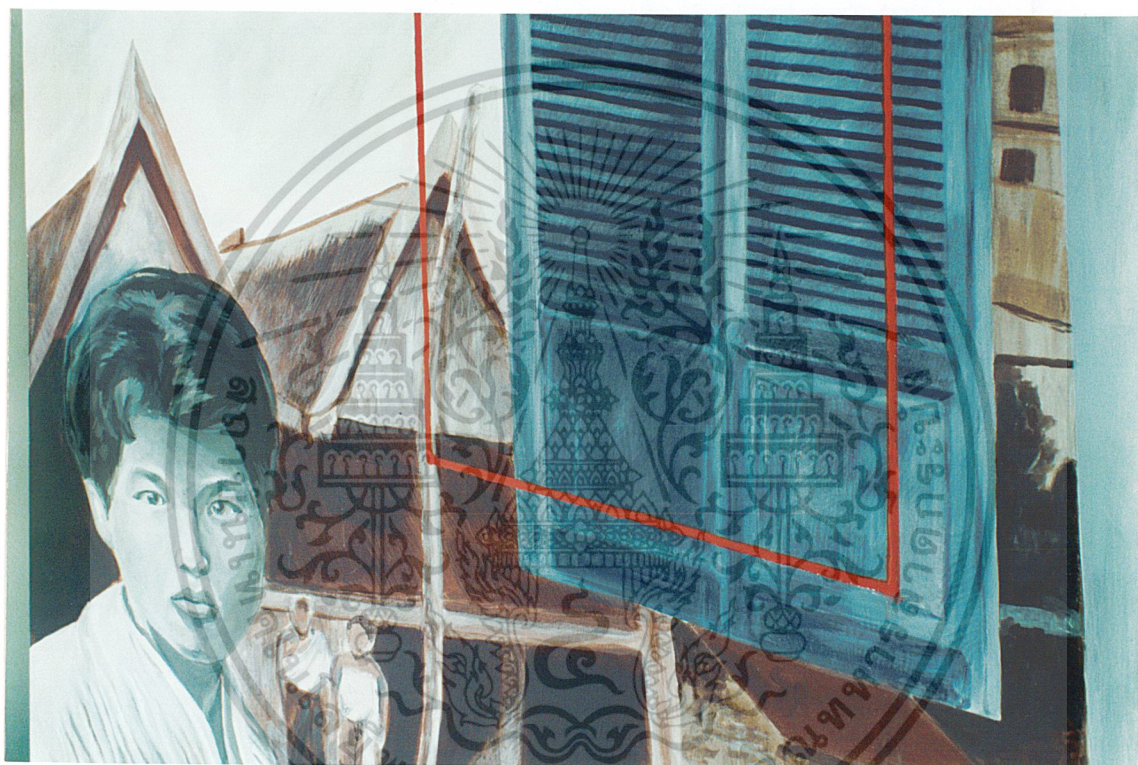
สี (Color)

มีการใช้สีใน 2 ลักษณะคือ

1. สดใสมากตามสภาพความเป็นจริงของรูปทรงนั้นๆ ข้าพเจ้าใช้สีในลักษณะนี้กับส่วนของอาคารสมัยใหม่ และภาพบุคคลในสังคมปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เป็นสีเดียว (monotone) ในลักษณะของการแทนค่าภาพในอดีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำหนัก (Tone)

เกิดจากการใช้ค่าของน้ำหนักที่ต่างกัน เพื่อให้เกิดระยะ และการเคลื่อนไหวขึ้นในงาน ทำให้งานไม่แข็งจนเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นผิว (Texture)

เกิดจากการที่ข้าพเจ้าสร้างลักษณะพื้นผิวขึ้นมา เพื่อช่วยในการสร้างความน่าสนใจ และถ่ายทอดอารมณ์ของวัสดุที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนของภาพที่เป็นอดีต จะเป็นร่องรอยของวัตถุที่ผุกร่อนตามกาลเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่วนของภาพในยุคปัจจุบัน จะมีความเรียบ และคมชัด หรือมีลักษณะพิเศษ เช่น เป็นเม็ดสกรีนอย่างงานในชั้นที่ 2 เป็นต้น เพื่อแสดงถึงวัสดุสมัยใหม่ที่เป็นสิ่งที่สังเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ว่าง (Space)

เกิดจากการที่ข้าพเจ้าตัดทอนภาพต้นแบบออก ให้เกิดพื้นที่ว่างขึ้นในงาน เพื่อสะท้อนแนวคิดในเรื่องของการสูญหายไป ของบ้านในสมัยก่อน และยังคงองค์ประกอบที่ดูแปลกตาทำให้ผลงานน่าสนใจขึ้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาผลงาน

ข้าพเจ้าได้นำเอาปัญหาจากงานชิ้นแรก และแต่ละชิ้นมาแก้ไขในชิ้นอื่นๆถัดมา เพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุด และสนองแนวความคิดของข้าพเจ้าได้ชัดเจนที่สุด ซึ่งแบ่งเป็นลำดับได้ 4 ชิ้นดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1

ในผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอแนวคิดในเรื่องของการสูญหายของที่อยู่อาศัยในอดีตของเราในสังคมปัจจุบัน จึงเน้นในเรื่องของพื้นที่ว่าง (Space) มาก จากภาพร่างมาเป็นงานจริงมีการขยายขึ้นมากทำให้พื้นที่สีขาวมีขนาดใหญ่มากทำให้งานดูโล่งเกินไป และการทับซ้อนกันของรูปทรงบ้านเก่าที่อยู่ด้านหลังก็น้อยเกินไป ทำให้งานขาดระยะดูแบน ส่วนประธานในภาพ (เด็กผู้หญิง) ก็ไม่มีการเคลื่อนไหวจึงทำให้ทั้งภาพดูนิ่งไปหมด โดยรวมของงานชิ้นนี้ดูสงบเกินไปเพราะขาดชั้นเชิงในการจัดองค์ประกอบ น้ำหนักของภาพก็อ่อนเกินไปเนื่องจากเทคนิคการเขียนสีอะครีลิคในส่วนของพื้นหลังที่ทำแบบสีน้ำนั้นดูแห้งเกินไป สรุปงานชิ้นนี้มีจุดบกพร่องค่อนข้างจะมากเนื่องจากขาดความเข้มข้นในการใช้ทัศนธาตุให้เหมาะสมกับงาน

ผลงานชิ้นที่ 1

ชื่องาน	การสูญหายไป 1 (The Lost of Space 1)
เทคนิค	สีอะครีติก ผสมสีน้ำมัน
ขนาด	170 x 170 cm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 2

ในผลงานนี้ข้าพเจ้าทดลองเทคนิคต่างๆหลายอย่าง เพื่อแก้ปัญหาจากงานชิ้นที่ 1 โดยข้าพเจ้าจัดวางรูปทรงให้ทับซ้อนกันหลายชั้นเพื่อให้เกิดระยะมากขึ้นในงาน มีการวางรูปทรงให้เกิดพื้นที่ว่างน้อยลง และสร้างทิศทางของรูปให้เกิดเอกภาพ โดยยังคงใช้โทนสีเดียว (Monotone) ในส่วนของบ้านโบราณอยู่แต่ทดลองวัสดุมากขึ้น ในส่วนของซุ้มประตู ใช้การระบายสีลงบนแผ่นอะลูมิเนียม เพื่อต้องการให้เกิดพื้นผิวที่น่าสนใจ แต่ก็ทำได้ไม่ดีนักเนื่องจากต้นแบบของภาพเป็นไม้ การที่จะทำลงสีอะลูมิเนียมดูเป็นไม้ทำได้ยาก ในส่วนของประธานที่ยังเป็นภาพบุคคลอยู่นั้นใช้เทคนิค computer เข้าช่วยโดยการพิมพ์ inkjet*ลงบนแผ่นใส ทำให้สีจากพื้นหลังทะลุขึ้นมาผสมสีกับตัวประธานได้ดี น้ำหนักจึงดูแปลกตา และเทคนิคนี้ยังสามารถทำให้บางส่วนของภาพให้จางลงได้ ทำให้เกิดระยะลวงตาขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ประธานดูเคลื่อนไหวด้วย แต่เทคนิค inkjet ลงบนแผ่นใสนั้นมีราคาแพงมากจึงไม่สะดวกที่จะนำมาใช้ในการทำงานเรียน งานชิ้นนี้มีจุดคิดที่ข้าพเจ้าสนใจหลายอย่าง แต่ก็มีข้อเสียบ้างเหมือนกัน โดยเฉพาะการรวมวัสดุหลายอย่างเข้าด้วยกันให้เกิดความกลมกลืนการควบคุมจะทำได้ยาก สรุปว่างานชิ้นนี้วัสดุนำความคิดมากเกินไป

*ภาพพิมพ์ที่พิมพ์ด้วยเทคนิคการฉีดหรือพ่นหมึกด้วยหัวฉีดขนาดเล็กที่ทำงานด้วยความร้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

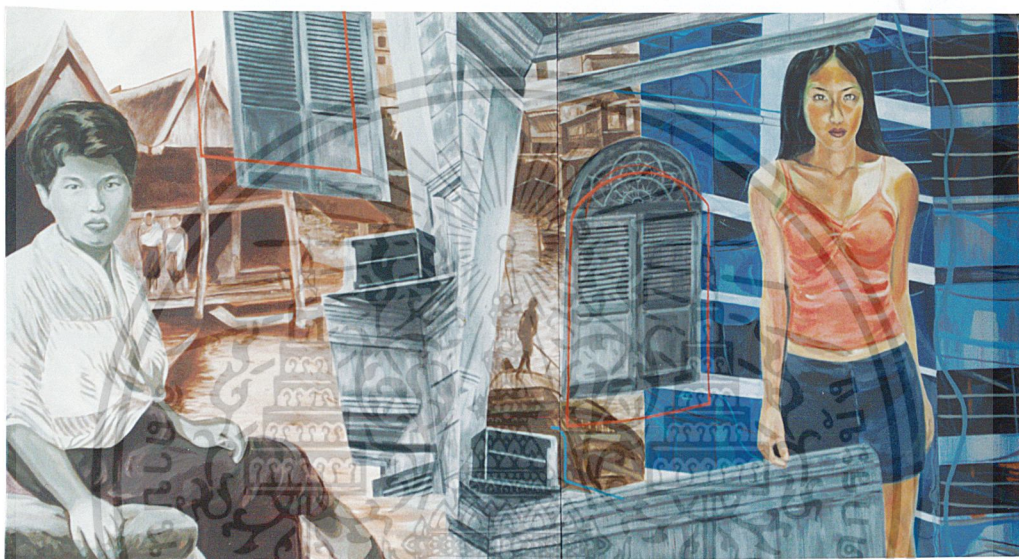
ผลงานชิ้นที่ 2

ชื่องาน	การสูญหายไป 2 (The Lost of Space 2)
เทคนิค	สีอะครีลิค ผสมสีน้ำมันบนอะลูมิเนียม พิมพ์ภาพบนแผ่นใส
ขนาด	140 x 160 cm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 3

จากปัญหาในการใช้วัสดุในชิ้นที่ 2 ทำให้ข้าพเจ้าไม่ได้ใช้วัสดุอื่นเลย เป็นการระบายสีส่วนองค์ประกอบในงานชิ้นนี้เน้นเนื้อหามาก จึงมีภาพเรื่องราวทั้งในอดีต และปัจจุบันอยู่เต็มพื้นที่ ส่วนพื้นที่ว่างที่เป็นระนาบสี แบบในงาน 2 ชิ้นแรกถูกแทนที่ด้วยภาพทิวทัศน์ของสภาพชีวิตในอดีต ซึ่งช่วยเล่าเรื่องราวได้มากขึ้น การจัดองค์ประกอบในงานชิ้นนี้มีปัญหาเนื่องจากน้ำหนักที่เกือบจะเท่ากันทั้งสองภาพทำให้ดูแข็ง ส่วนประธานของภาพที่อยู่ด้านหน้าของทั้งสองข้างก็จัดวางไม่ลงตัว เพราะขาดส่วนที่จะเชื่อมรูปทรงกับพื้นหลัง ทำให้งานโดยรวมไม่มีเอกภาพนัก ในส่วนของรายละเอียดก็ไม่ดีนัก เพราะงานชิ้นนี้มีขนาดใหญ่กว่างานชิ้นที่ 2 ถึงเท่าตัว ภาพร่างที่ขยายขึ้นมาจึงทำให้รายละเอียดไม่ชัดเจนนัก สรุปว่างานชิ้นนี้องค์ประกอบ 2 ข้างที่เท่ากันเป็นปัญหาที่สำคัญทำให้งานดูไม่เป็นเอกภาพ

ผลงานชิ้นที่ 3

ชื่องาน	การสูญหายไป 3 (The Lost of Space 3)
เทคนิค	สีอะครีลิค ผสมสีน้ำมัน
ขนาด	160 x 290 cm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 4

งานชิ้นนี้มีการผสมเทคนิค inkjet อีกครั้งเข้ากับจิตรกรรมสีน้ำมัน และสีอะคริลิก เพื่อให้เกิดลักษณะที่ผสมผสานกันในการนำเสนอเรื่องราวของสภาพที่อยู่อาศัยในอดีตที่กำลังหายไป กับภาพอาคารสมัยใหม่ที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน ด้วยเทคนิค computer และออกมาเป็นภาพพิมพ์ inkjet ปิดทับลงไปบนเฟรมผ้าใบ แล้วลงสีทับบางส่วนให้เกิดความกลมกลืนกัน ซึ่งก็ได้ผลงานรวมออกมามีน่าพอใจ และในส่วนขององค์ประกอบก็ใช้เส้นโครงสร้างของอาคารเป็นหลักในการประกอบกันเพื่อสร้างทิศทาง และความเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการรวมรูปทรงกันระหว่างอาคารสมัยก่อน กับอาคารในปัจจุบันที่ดูแปลกตา ในส่วนของโครงสร้างใช้ลักษณะเดิมคือภาพจากอดีตเป็นโทนสีเดียว (Monotone) ที่ดูสงบเงียบ แต่ในส่วนของอาคารสมัยใหม่นั้นเน้นสีที่สด และมีลักษณะเป็นระนาบสีแบนๆ กับเส้นที่แข็งแรงไร้ชีวิตชีวา เพื่อสื่อให้ถึงแนวความคิดของข้าพเจ้าได้ดีที่สุด

ผลงานชิ้นที่ 4

ชื่องาน	การสูญหายไป 4 (The Lost of Space 4)
เทคนิค	สีอะครีลิค ผสมสีน้ำมัน ภาพพิมพ์ inkjet
ขนาด	140 x 300 cm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

งานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้าที่เสนอปัญหาของการสูญหายไปของสถาปัตยกรรมบ้านเรือนไทย และเรือนไทยประยุกต์ในสังคมปัจจุบันนั้น ในส่วนของการสื่อแนวคิดนี้ออกมาเป็นงานศิลปะ นั้นสิ่งที่ลำบากที่สุดก็คือการหาข้อมูล ซึ่งบ้านเรือนไทยเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นในยุคของข้าพเจ้าจึงทำให้ไม่ทราบถึงบรรยากาศของการอยู่อาศัยจริงๆ นอกจากศึกษาจากการค้นคว้าในหนังสือ และการไปเยี่ยมชมบ้างในบางครั้ง ไม่ว่าจะเป็นที่เมืองโบราณ หรือคุ่มขุนแผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่สร้างความประทับใจให้กับข้าพเจ้าในเรื่องของการออกแบบที่พิเศษ ทั้งในรูปแบบทั้งงดงาม และการเคลื่อนย้ายก็สามารถทำได้ เพราะเรือนไทยไม่ได้ใช้ตะปูยึดโครงสร้าง แต่ใช้การเข้าไม้ด้วยเดือยทุกชิ้น อากาศภายในก็ไม่ร้อนอบอ้าวติดกับบ้านในปัจจุบัน ในส่วนของการทำงานสร้างสรรค์ในศิลปนิพนธ์ชุดนี้นั้นที่สำคัญ และมีปัญหาตลอดในงานทั้ง 4 ชิ้นก็คือการจัดองค์ประกอบของบ้านโบราณ ให้เข้ากับอาคารสมัยใหม่ การจัดให้ลงตัวทำได้ค่อนข้างลำบาก กล่าวโดยสรุปผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้าแม้จะเกิดปัญหาขึ้นระหว่างการทำงานบ้าง แต่จากการทำงานที่เป็นระบบทำให้วิเคราะห์หาสาเหตุ ของปัญหาและทำการแก้ไขได้ตรงจุด ทำให้ผลงานของข้าพเจ้าบรรลุเป้าหมายของการแสดงความคิดในระดับหนึ่ง ซึ่งยังต้องพัฒนาต่อไปอีกในอนาคตเพื่อให้เกิดผลงานที่มีความสมบูรณ์แบบที่สุด ทั้งด้านของเนื้อหาของงาน และองค์ประกอบศิลป์

บรรณานุกรม

ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบศิลปะ
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์

เทพชู ทับทอง. หนังสือภาพประวัติศาสตร์ กรุงเทพฯย้อนยุค
วัชรินทร์การพิมพ์จำกัด , 2530

น .ณ ปากน้ำ. แบบแผนบ้านเรือนในสยาม
สำนักพิมพ์เมืองโบราณ , 2543 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)

นุกูล ชมภูนิช. บ้านไทยเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2539

สตีฟ แวน บิค และจिरันท์ พิตรปรีชา รำลึกร้อยปีกรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ เอบี พับลิคเคชั่นส์ , 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติ

ชื่อ นายประสงค์สม คุณสมบัติ
 เกิด 12 กุมภาพันธ์ 2521 กรุงเทพฯ ฯ
 ที่อยู่ 442 ซ. พหลโยธิน 24 ถ.พหลโยธิน
 เขตจตุจักร กทม. 10900
 โทรศัพท์ 5113238

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนหอวัง
- วิทยาลัยช่างศิลป์
- ภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประวัติผลงาน

- นิทรรศการศิลปะ small art ครั้งที่ 1 2542
- นิทรรศการศิลปะ “ชิมลาง” 2543
- Special film programme on human by various young film makers
 at TADU Contemporary Art 2000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้